Dosarul nr. 5r-184/2023 /copie/
/4-23171202-38-5r-30112023/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

28 februarie 2024 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată, în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Mihail PROCA
Grefier Victoria MACOVEI
cu participarea:
apărătorului petiționarului, avocatului Sergiu Moraru
agentului constatator Iurie Rusu
victimei Cristina Gandrabur
apărătorului victimei, avocatului Cătălin Avxentiev
în lipsa:
petiționarului, contravenientului Dorin Moraru

examinând în ședință de judecată publică, contestația depusă petiționarul **Moraru Dorin**, împotriva deciziei agentului constatator nr.MAI06 082386 din 27.10.2023, emisă în temeiul art.52 alin.(3) din Codul contravențional,

a constatat

1. La 30.11.2023, în Judecătoria Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, contestația depusă de petiționarul Moraru Dorin, împotriva deciziei agentului constatator nr.MAI06 082386 din 27.10.2023, emisă în temeiul art.52 alin.(3) din Codul contravențional.

2. În motivarea contestației s-a indicat că, nu este de acord cu decizia agentului constatator nr. MAI06 082386 din 27.10.2023, emisă în temeiul art.52 alin.(3) din Codul contravențional, și solicită admiterea contestației, anularea deciziei cu încetarea procesului din motivul lipsei faptei contravenționale.

3. În ședința de judecată, apărătorul petiționarului Moraru Dorin, avocatul Sergiu Moraru a susținut contestația depusă. Suplimentar a menționat că, prin încheierea agentului constatator aprobată la 27.10.2023, întocmită la examinarea materialului înregistrat la 26.10.2023 în R-2 al IP Orhei cu nr.9400, este indicat, *De întocmit pe numele lui Moraru Tudor proces verbal cu privire la contravenție conform art.52 alin.(3) Cod Contravențional*, iar agentul constatator Pînzaru Romina a decis să întocmească proces-verbal contravențional în privința lui Moraru Dorin. La materialele dosarului este anexată plângerea depusă de Gandrabur Cristina la 24.10.2023, înregistrate în Registru cu privire la alte informații cu privire la infracțiuni al IP Orhei cu nr.9340 și procesul-verbal de audiere a victimei Gandrabur Cristina din 24.10.2023, unde circumstanțele factologice descrise de Gandrabur Cristina, privind desfășurarea în timp a evenimentelor, este una confuză, deoarece în plângere se invocă faptul distribuirii materialelor la 23.10.2023,

aproximativ ora 21:00 min. - 22:00 min., iar în procesul – verbal de audiere în calitate de victimă (declarații depuse în aceiași zi), este indicat că a primit date despre materiale distribuite în privința sa, în dimineața zilei de 23.10.2023. Plângerea menționată, procesul-verbal de audiere a victimei, audierile martorilor și celelalte materiale anexate, au fost administrate în cadrul examinării materialului înregistrat în R-2 a IP Orhei cu nr.9370, nefiind acte întocmite în cadrul materialului înregistrat în R-2 a IP Orhei cu nr.9400 sau în cadrul procesului contravențional întocmit în privința lui Moraru Dorin. Prin ordonanței de ridicare din 24.10.2023, s-a dispus efectuarea ridicării de la Gandrabur Cristina a 2 file format A4, precum ca fiind aruncate în gospodăriile satul Morovaia și satul Trebujeni, raionul Orhei. La materialele prezentate de către agentul constatator, lipsește un proces-verbal de examinare a conținutului filelor de format A4, privitor la care s-a dispus ridicarea de la Gandrabur Cristina la 24.10.2023. Este vădit că, materialele care se pretinde că au fost distribuite, nici nu au fost ridicate de agentul constatator în cadrul R-2 al IP Orhei cu nr.9400 sau în cadrul acestui proces contravențional, și nici nu au fost examinate pentru a da o apreciere dacă în conținutul acestora se conțin „îndemnuri la ură națională" sau „incitare la discriminare" sau dacă reprezintă ele „materiale de agitație electorală". Conform procesul-verbal cu privire la contravenție din 01.11.2023, cu seria și nr. MAI06 082394 în original, întocmit de agentul constatator SSS al SP 2, Pînzaru Romina, s-a invocat comiterea de către Moraru Dorin a contravenției prevăzute la art.52 alin.(3) Cod contravențional, agitație electorală interzisă", precum că, la 23.10.2023, ora 18:00 min., aflându-se în stradă în satul Trebujeni, raionul Orhei, a utilizat un discurs de ură în timpul campaniei electorale, în materialele de agitație electorală distribuite la gospodăriile din comuna Trebujeni, raionul Orhei. Agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenție, care sunt faptele săvârșite de Moraru Dorin pe care le-a apreciat ca fiind contravenție, fapt care, în temeiul prevederilor art.445 alin.(1) din Codul contravențional, atrage nulitatea absolută a procesului – verbal cu privire la contravenție contestat și încetarea procesului contravențional. La art.1 al Codului electoral, este definită noțiunea de agitație electorală, ca fiind, „*apeluri, declarații, precum și acțiuni de pregătire și difuzare a informației care au scopul de a-i determina pe alegători să-și dea votul pentru unii sau pentru alți concurenți electorali"*. La rubricile/punctele 7,10,11 și pct.13 al procesului-verbal contestat, nu este indicat nimic, nu sunt indicate mijloace de probă administrate de agentul constatator, (materialele de publicitate electorală, materialele ce conțin „îndemnuri la ură națională" sau „incitare la discriminare", etc.) sau declarațiile persoanelor/victimei care ar pretinde că a fost prejudiciată prin răspândirea unor materiale. Astfel, nu este clar, care anume fapte au fost calificate drept contravenții și care sunt probele care demonstrează aceste fapte. Indică asupra temeiurilor de încetare a procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenționale și din motivul existenței temeiurilor de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție din 01.11.2023. Solicită admiterea contestației cu dispunerea anulării deciziei de sancționare a lui Moraru Dorin emisă de agentul constatator cu încetarea procesului contravențional pe motivul lipsei faptei contravenționale.

4. Agentul constatator al IP Orhei Rusu Iurie, în ședința de judecată, a solicitat

respingerea contestației depuse ca fiind neîntemeiată. La materialele cauzei este declarația lui Jumiru Marin care clar comunică că, anume Moraru Dorin se face vinovat de distribuirea acestor foi și file cu discursuri de ură față de Gandrabur Cristina. Susține procesul-verbal și decizia de sancționare întocmite la data de 27.10.2023 lui Moraru Dorin.

5. În ședința de judecată, Gandrabur Cristina, a menționat că, informația care a fost distribuită împotriva ei, îi vizează direct viața personală. Nu este adevărat că soacra sa a depus vre-o plângere la poliție. În discursul și informația expusă prin acele foi, era unul criminal, practic tot textul este de denigrarea demnității, ură, și și nu poate să cataloghez această ură de unde provine. Din plângerea depusă nu reiese prejudiciul cauzat, deoarece urma ca ulterior să indice daunele materiale și cele morale. A solicitat respingerea contestației depuse ca fiind neîntemeiate.

6. Apărătorul lui Gandrabur Cristina, avocatul Avxentiev Cătălin, a indicat că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 27.10.2023, candidatul ”Partidului Politic Şansa” la funcția de consilier local, Dorin Moraru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 52 alin. (3) Cod contravențional. La 2 noiembrie 2023, contravenientul Dorin Moraru a depus contestație, prin care a solicitat: încetarea procesului contravențional și anularea deciziei agentului constatator. Procesul-verbal de audierea a contravenientului Jomiru Marin din 26.10.2023 indică asupra vinovăției lui Moraru Dorin. Jomiru Marin, a comunicat că, contravenientul Moraru Dorin i-a înmânat materialele electorale, fiind îndemnat să le împartă la mai multe gospodării, fapt care s-a întâmplat la data de 23.10.2023, orele 18.00, scrisoarea fiind pusă la porțile mai multor localnici din comuna Trebujeni, la îndemnul lui Dorin Moraru, care le-a repartizat altor persoane pentru a fi plasate. Având în vedere că constatarea faptei contravenționale s-a bazat pe declarațiile lui Jomiru Marin și pe probele acumulate, contravenientul Dorin Moraru a avut oportunitatea de a prezenta dovezi contrare în procesul contravențional. Cu toate acestea, nu a reușit să infirme prezumțiile menționate, menținându-se valabilitatea și autenticitatea actului contestat și a declarațiilor Jomiru Marin din 26.10.2023, care indică vinovăția contravenientului Dorin Moraru. La fel, nu au fost aduse argumente sau probe plauzibile ce ar fi combătut circumstanțele de fapt stabilite de către agentul constatator în procesul-verbal întocmit, și confirmate prin probele acumulate. În cazul de față, procesul-verbal întrunește toate elementele obligatorii conform art. 445 alin. (1) din Codul contravențional, excluzând astfel orice motiv de nulitate. Potrivit art. 445 alin. (2) al Codului contravențional, celelalte încălcări pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazuri excepționale și în situația în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei. Solicită instanței respingerea ca fiind neîntemeiată a contestației depusă de către Dorin Moraru împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 27.10.2023.

7. În ședința de judecată, petiționarul Dorin Moraru, nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței, fiind citat legal, recepționând citația contra semnătură, la 08.12.2023.

8. Instanța, examinând posibilitatea judecării cauzei în lipsa petiționarului Dorin Moraru, ținând cont de termenul restrâns stabilit pentru examinarea cauzei și de faptul că,

au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.382 Cod contravențional, conform art. 455 Cod contravențional, întrucât au fost întreprinse toate măsurile de citare legală, pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, instanța a dispus examinarea cauzei în petiționarului Dorin Moraru, dar cu prezența obligatorie a apărătorului acestuia.

Termenul de depunere a contestației

9. Conform art.395 alin.(1) pct.2 CC, instanța de judecată judecă contestațiile împotriva hotărârilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale.

10. În temeiul art.448 alin.(1) CC, contravenientul, termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizie în condițiile art.447[1] alin.(8).

11. Potrivit prevederilor alineatului (4) al articolului precitat, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

12. Din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 082386 din 27.10.2023 și deciziei din aceiași dată, se atestă că, s-a încheiat în prezența lui Dorin Moraru, dar care a refuzat să-l semneze, fapt confirmat prin semnătura martorului asistent Gangan Grigore.

13. Instanța constată că, Dorin Moraru, la data de 02.11.2023, a depus la IP Orhei, contestație împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria MAI06 082386 din 27.10.2023.

14. Pe cale de consecință, instanța apreciază, depunerea contestației la data de 02.11.2023, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria MAI06 082386 din 27.10.2023, ca fiind în termenul prevăzut de lege.

Examinarea pe fond a contestației

15. Audiind participanții la procesul contravențional, studiind materialele cauzei contravenționale în raport cu prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată apreciază contestația întemeiată şi pasibilă admiterii din motive invocate de petiționar, considerând necesar de a înceta procesul contravențional, reieșind din argumentele ce succed.

16. Conform art.458 CC, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, iar potrivit prevederilor art.460 Codul contravenţional, instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenţionale, pronunţându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.

17. În conformitate cu prevederile art.393 Cod contravențional sunt competente să soluționeze cauzele contravenționale instanța de judecată, procurorul, comisia administrativă, agentul constatator (organele de specialitate specificate la art.400-423[12]).

18. În continuare, instanța observă că, potrivit art.400 alin.(1) Cod contravențional, contravenția prevăzută la art. .... 52 ... Cod contravențional, se constată și se examinează de către poliție.

19. În ședința de judecată s-a constatat că, prin decizia agentului constatator nr.MAI06 082386 din 27.10.2023, Dorin Moraru, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art.52 alin.(3) Cod contravențional, pentru faptul că, ”*în calitate de competitor electoral, fiind candidat în listele de consilieri locali ai comunei Trebujeni, raionul Orhei, la data de 23.10.2023, ora 18.00 min, a utilizat un discurs de ură în timpul companiei electorale, în materialele de agitație electorală distribuite la gospodăriile din comuna Trebujeni, raionul Orhei, ignorând art.70 alin.(4) a Codului electoral*”.

20. Dorin Moraru, nefiind de acord cu decizia agentului constatator nr. MAI06 082386 din 27.10.2023, a depus contestație la data de 02.11.2023.

21. Concluzia agentului constatator cu privire la vinovăția lui Dorin Moraru, s-a bazat pe:

- conținutul raportului comisarului șef de sector al al SP.2 al IP Orhei, Iurie Rusu din 26.10.2023 înregistrat la IP Orhei în REI-2 cu nr.9400;
- conținutul procesului-verbal din 26.10.2023, de audiere a martorului Jomiru Marin, în care au fost fixate argumentele invocate de acesta;
- copie a hotărârii CECEC com. Trebujeni nr.25/34 din 05.11.2023;
- copie a listei candidaților la funcția de consilier la Consiliul com. Trebujeni, raionul Orhei, pentru alegeri locale din 05.11.2023 din partea Partidului Politic Șansă;
- copie a procesului-verbal și deciziei nr.MAI06 082249 din 26.10.2023, de sancționare a lui Jomiru Marin în baza art.50 alin.(2) Cod contravențional;
- copie a procesului-verbal și deciziei nr.MAI06 082250 din 26.10.2023, de sancționare a lui Jomiru Marin în baza art.70 alin.(1) Cod contravențional;
- copie a raportului din 25.10.2023 privind înregistrarea contravenției, cu anexă materialele cu nr.9340 înregistrate în REI-2 la 24.10.2023;
- copie a plângerii depuse de Gandrabur Cristina la 24.10.2023, înregistrate în REI-2 al IP Orhei cu nr.9340;
- copie a procesului-verbal din 24.10.2023, de audiere a victimei Gandrabur Cristina, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta;
- copie a declarației lui Benzing Oxana din 24.10.2023, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta;
- copie a ordonanței nr.ORD01 050563 din 24.10.2023, prin care s-a ridicat de la Gandrabur Cristina două file de format A4 care au fost aruncate în gospodăriile satelor Morovaia și Trebujeni, anexă 2 file;
- copie a procesului-verbal din 25.10.2023, de audiere a martorului Cangea Aurica, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta;

- copie a procesului-verbal din 25.10.2023, de audiere a martorului Babencu Elena, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta;

- copie a procesului-verbal din 26.10.2023, de audiere a făptuitorului Jomiru Marin, în care au fost fixate argumentele invocate de acesta;

- conținutul procesului-verbal din 27.10.2023, de audiere a făptuitorului Dorin Moraru, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta, și indică că, *nu este de acord cu învinuirile care i se aduc….;*

22. Apărătorul petiționarului Dorin Moraru, a anexat la contestația suplimentară, copia încheierii din 01.11.2023, pe materialul înregistrat în REI-2 al IP Orhei cu nr.9340, copia procesului-verbal și deciziei nr.MAI06 082394 din 01.11.2023, de sancționare a lui Bodareva Parascovia în baza art.50 alin.(2) și art.70 alin.(1) Cod contravențional, și, hotărârea Judecătorie Orhei, sediul Central din 15.01.2024, prin care s-a hotărât, de încetat procesul contravențional și anulată decizia IP Orhei din 01.11.2023 în temeiul art.50 alin.(2) și art.70 alin.(1) Cod contravențional, de sancționare a lui Bodareva Parascovia.

23. Instanța reține că, potrivit art.8 alin.(2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

24. Potrivit prevederilor art. 21 din Constituție, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

25. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: ...în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. *(Ruiz Torija v. Spania,* 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2),* dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. România,* 15 februarie 2007, § 30).

26. Potrivit prevederilor art.374 alin.(2)-(3) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției.

27. Această activitate începe atunci când agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunț, dar nu de puține ori când o astfel de faptă a fost depistată în urma controlului conform atribuțiilor de serviciu şi în cazurile prevăzute de lege.

28. Conform art.440 alin.(1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a

probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

29. Conform art.52 alin.(3) Cod contravențional, este sancționată contravențional, utilizarea de către competitorii electorali a discursului de ură şi/sau instigarea la discriminare în cadrul perioadei electorale şi/sau în materialele de agitaţie electorală.

30. Potrivit art.70 alin.(4) Cod electoral, în programele electorale, în materialele de agitaţie electorală, în acţiunile de agitaţie electorală şi în publicitatea electorală care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de iniţiativă, concurenţii electorali şi participanţii la referendum nu pot fi utilizate imagini ce reprezintă culte religioase sau părţi componente ale acestora, persoane oficiale străine, instituţii de stat sau autorităţi publice de peste hotare, organizaţii internaţionale, precum şi atributele partidelor politice declarate neconstituţionale. Se interzic combinarea de culori şi/sau sunete care evocă simboluri ale altui stat, utilizarea materialelor în care apar personalităţi istorice de peste hotare, simbolistica unor state străine sau organizaţii internaţionale sau imaginea unor persoane oficiale străine, dacă acestea duc la contestarea şi defăimarea statului şi a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură naţională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violenţă publică, precum şi alte manifestări ce atentează la regimul constituţional. Prin derogare, prevederile respective nu se aplică în cazurile ce vizează angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor internaţionale încheiate cu Uniunea Europeană.

31. La caz, instanța observă că, temei pentru pornirea prezentului proces contravențional, a servit raportul șefului de sector al IP Orhei, Iurie Rusu din 26.10.2023 înregistrat la IP Orhei în REI-2 cu nr.9400, potrivit căreia … *desfăşurând activitatea în cadrul materialului nr.9340 REI-2 din 24.10.2023, ... a constatat că candidatul Partidului Politic Şansă la funcţia de consilier al CL Trebujeni, Moraru Dorin, a utilizat discurs de ură în cadrul perioadei electorale, în materialele de agitaţie electorală înmânate lui Jomiru Marin pentru a fi distribuite localnicilor comunei Trebujeni*…".

32. Subsecvent se reiterează prevederile art.374 alin.(2)-(3) Cod contravențional, ... *procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenției*.

33. În cadrul procesului contravențional, agentul constatator, a audiat martorul Jomiru Marin care a declarat că, … *Dorin Moraru l-a întrebat "să-ți dau nişte foi să le împarți prin sat" să le pună în porți la localnici şi a fost de acord…*

34. Prin încheierea agentului constatator al IP Orhei, Romina Pînzaru, aprobată la 27.10.2023, întocmită la examinarea materialului înregistrat la 26.10.2023 în R-2 a IP Orhei cu nr.9400, s-a decis a *întocmi pe numele lui Moraru Tudor proces verbal cu privire la contravenție conform art.52 alin.(3) Cod Contravențional*.

35. Din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 082386 din 27.10.2023 și deciziei din aceiași dată, se atestă că Dorin Moraru, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art.52 alin.(3) Cod contravențional.

36. Referitor la probele invocate de agentul constatator, și anume copiile documentelor, anexate la materialul înregistrat la 26.10.2023 în R-2 a IP Orhei cu nr.9400, și anume, a plângerii depuse de Gandrabur Cristina, ordonanța nr.ORD01 050563 din 24.10.2023, de la Gandrabur Cristina, și anume două file de format A4 care au fost aruncate în gospodăriile satelor Morovaia și Trebujeni, procesele-verbale de audiere a victimei și martorilor, a deciziilor din 26.10.2023, de sancționare a lui Jomiru Marin în baza art.50 alin.(2) și art.70 alin.(1) Cod contravențional, copii care nu sunt certificate conform cerințelor legale, instanța apreciază că, nu este clară sursa apariției acestora în materialele cauzei, or, la materialele cauzei (materialul înregistrat la 26.10.2023 în R-2 a IP Orhei cu nr.9400), lipsește o ordonanță și proces-verbal de ridicare a acestor materiale.

37. Pe cale de consecință, instanța apreciază ca fiind inadmisibile respectivele pretinse probe, fiind acumulate cu derogările de la lege, înafara procesului contravențional (24.10.2023-26.10.2023), or instanța reiterează că, prezentul proces contravențional, a fost pornit de drept, conform prevederilor art.374 Cod contravențional, la data de 26.10.2023, prin raportul de autosesizare a șefului de sector al IP Orhei, Iurie Rusu, înregistrat la IP Orhei în REI-2 cu nr.9400.

38. La acest aspect, instanța menționează că, potrivit art.425 alin.(2) din Codul contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: *procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.*

39. Contrar prevederilor legale menționate *supra*, agentul constatator a anexat documentele ce stau la baza acuzării, fără a le administra prin mijloacele de probă prevăzute de lege.

40. Or, în lipsa unor procese – verbale de ridicare și examinare a acestor documente, instanța nu poate aprecia sursa probelor administrate, fiind astfel ignorate prevederile art.440 alin.(1) din Codul contravențional.

41. Pe cale de consecință, instanța nu poate admite aceste documente în calitate de probe și apreciază ca fiind inadmisibil probatoriul respectiv, fiind acumulat cu derogările de la lege.

42. Iar, în lipsa altor probe acumulate de agentul constatator, instanța apreciază că, fapta incriminată contestatarului Dorin Moraru nu a fost demonstrată, adică în acțiunile acestuia lipsește faptul contravenției.

43. Iar, potrivit procesului-verbal din 27.10.2023, de audiere a lui Dorin Moraru, aceasta a declarat că, *”... nu este de acord cu învinuirile care i se aduc…”*

44. Mai mult, prin omisiunea agentului constatator, de acumulare și administrare a probatoriului în acord cu art.440 alin.(1) Cod contravențional, și anume procese-verbale

de ridicare și examinare a documentelor sau înscrisurilor (pretinse materiale - discursul de ură în timpul campaniei electorale), instanța nu poate aprecia dacă acestea cad sub incidența Codului electoral și respectiv a determina prezența elementelor contravenției de *agitație electorală interzisă*, în acțiunile lui Dorin Moraru.

45. Or, materialele cauzei nu cuprind nici careva probe care să ateste acest ”discurs de ură”, invocat de agentul constatator.

46. În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: ...în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. *(Ruiz Torija v. Spania,* 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2),* dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. România,* 15 februarie 2007, § 30).

47. În atare circumstanțe, instanța supunând aprecierii decizia care stabilește vinovăția contravenientului și contestația făptuitorului care neagă săvârșirea faptei incriminate, relevă că, dispune de o probă „pro” *(procesul – verbal cu privire la contravenție)* și una „contra” vinovăției contravenientului *(declarațiile contravenientului expuse în contestație)*, iar potrivit art. 375 al. (3) Cod contravențional, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

48. Agentul constatator, abilitat cu atribuții de constatare a faptei contravenționale şi aplicare a sancțiunii, administrează orice probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității şi temeiniciei procesului-verbal. Din acest argument rezultă, că *simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane* pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, instanța apreciază că își găsește aplicare un alt principiu de drept, şi anume principiul *in dubio pro reo*

49. Cu privire la contravenția reținută în sarcina lui Dorin Moraru, instanța de judecată a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție încheiat de către agentul constatator, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei bănuite în comiterea contravenției, acționează principiul „*in dubio pro reo*”.

50. Analizând circumstanțele cauzei contravenționale, instanța de judecată remarcă faptul că agentul constatator nu a administrat probe suficiente şi verosimile întru susținerea acuzației aduse lui Dorin Moraru de comitere a contravenției prevăzută la art.52 alin.(3) din Codul contravențional, prin mijloacele de probă prevăzute de lege, care să ateste producerea, distribuirea, furnizarea şi/sau difuzarea materialelor publicitare de agitație electorală care nu întrunesc condițiile Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate şi ale Codului electoral.

51. Certitudinea comiterii faptei contravenționale de către Dorin Moraru, este declarativă, nefiind susținută de probe concrete, referitor la acțiunile comise de către aceasta, și că această faptă ar constitui o contravenția prevăzută la art.52 alin.(3) CC, în totalitatea elementelor componenței acesteia.

52. Agentul constatator, care are obligația probațiunii, nu a administrat legal probe care să conteste alegațiile expuse în contestație, astfel că, versiunea acuzării, nu poate fi reținută de instanța ca fiind întemeiată.

53. Pertinentă este și jurisprudența CtEDO. Astfel, în cauza Telfner *versus* Austria, CtEDO a statuat ca o condamnare în lipsa probelor convingătoare de vinovăție constituie o încălcare a art.6 §2 din CEDO. Iar în cauza Anghel *versus* România, CtEDO a accentuat că sarcina probei îi revine acuzării și îndoiala profită acuzatului.

54. Agentul constatator nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea acuzației aduse lui Dorin Moraru de comitere a contravenției prevăzută la art.52 din Codul contravențional, respectiv această împrejurare, face incompatibilă sancționarea acestuia.

55. De altfel, în lipsă de probe (elemente de fapt, dobândite și administrate în modul stabilit de cod), în mod estompat agentul constatator a emis decizia nr.MAI06 082386 din 27.10.2023, prin care Dorin Moraru, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 52 alin.(3) Cod contravențional, invocând niște concluzii lipsite de suport factologic, neacumulându-se probe concludente și pertinente ce ar confirma vinovăția acestuia.

56. La cazul dedus judecății, prin prisma principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea făptuitorului, instanța reține că, pe parcursul examinării prezentei cauze contravenționale agentul constatator nu a administrat legal suficiente probe admisibile, pertinente, concludente și utile care ar demonstra vinovăția lui Dorin Moraru, în comiterea contravenției prevăzute de art. 52 alin.(3) Cod contravențional.

57. Or, existența acestor circumstanțe, în speță, denotă necesitatea anulării deciziei de sancționare, și care nu poate fi menținută, fiind emisă în detrimentul principiului legalității procesului contravențional.

58. Instanța reține că, în cauza *Ozturk vs. Germania* și cauza *Anghel vs. România,* Curtea a statuat că, mențiunile agentului constatator inserate în procesul-verbal cu privire la contravenție nu constituie prin sine o probă, ci dimpotrivă, acestuia îi revine sarcina de a dovedi temeinicia și legalitatea procesului-verbal.

59. Astfel, în măsura în care decizia agentului constatator nr. MAI06 082386 din 27.10.2023 nu este susținută de dovezile, în baza cărora s-a emis, iar contravenientul respinge învinuirile aduse, nu se mai poate susține temeinicia deciziei, fără a se încălca prezumția de nevinovăție instituită de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, or, potrivit practicii CEDO, în cauze referitoare la contravenții sunt aplicabile prevederile art. 6 din CEDO, cu toate garanțiile conferite de acesta, contravenientul beneficiind de prezumția de nevinovăție *(cauza Anghel c. României)*, sarcina probei revenind organului constatator, cu respectarea în acest mod a principiului egalității armelor.

60. Instanța reiterează că, nu este organ de urmărire, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii.

61. În contextul dat, instanța constată că, agentul constatator, a neglijat principiile legalității şi oficialității procesului contravențional.

62. Cu referire la argumentele apărătorului Cătălin Avxentiev privind faptul că, *"...Dorin Moraru nu a adus argumente sau probe plauzibile care ar fi combătut circumstanțele de fapt stabilite de agentul constatator..."*, instanța reiterează că, potrivit art.375 alin.(2) din Codul contravențional, persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. *Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.* Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

63. Conform art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul citat, procesul contravențional pornit încetează, dacă nu există fapta contravențională.

64. Conform dispoziției art.461 Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravențional....

65. Din aceste considerente, instanța de judecată, apreciază că, contestația formulată de Dorin Moraru, este întemeiată și urmează a fi admisă și conducându-se de prevederile art.461 Cod contravențional, consideră necesar, de anula decizia agentului constatator și a înceta procesul contravențional, pornit în privința lui Dorin Moraru, potrivit semnelor contravenției prevăzute de art. 52 alin.(3) din Codul contravențional, pe motivul pe motivul lipsei faptului contravenției.

66. În baza celor expuse și conform art. 395 alin.(1) pct.2), 448 și 458-462 din Codul contravențional, instanța de judecată,

hotărăște

Se admite contestația depusă de Dorin Moraru, împotriva deciziei agentului constatator nr. MAI06 082386 din 27.10.2023, emisă în temeiul art. 52 alin.(3)din Codul contravențional.

Se declară nulă decizia agentului constatator nr. MAI06 082386 din 27.10.2023, prin care s-a dispus a recunoaște vinovat pe **Dorin Moraru**, de comiterea contravenției prevăzute de art.52 alin.(3) din Codul contravențional.

Se încetează procesul contravențional în privința lui Dorin Moraru, privind comiterea contravenției prevăzute la art.52 alin.(3) din Codul contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției.

Hotărârea adoptată, este cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura/ Mihail PROCA

copia corespunde originalului
/Judecătorul Mihail PROCA/